

VORT SVAGE MOD

Digtere i krig
En poetisk koncert
med moderation

Gustaf Munch-Petersen / Alexander Muno
Bertolt Brecht / Peter Bruun
Paul Celan / Aribert Reimann

Mads Elung-Jensen / Axel Bauni / Tore Leifer

Grafik: Gurli Sørensen

Vort svage Mod

Digtere i krig

En poetisk koncert med moderation

Gustaf Munch-Petersen / Alexander Muno

Bertolt Brecht / Peter Bruun

Paul Celan / Aribert Reimann

Mads Elung-Jensen / Axel Bauni / Tore Leifer

26. februar - 18. marts 2018

WISE

Mørke Ansigter rundt omkring -
De klare Glas paa Bordet -
Den hvide Brænding
den hvide Sne
og evig Storm
vort svage Mod
i Verdens Larm -
Ned foran Glassets Rand
sænker sig den Almægtiges Skæg
hans vældige Ro, hans bydende Blik,
hans grædefærdige Smil -
Den hvide Brænding
den hvide Sne
og evig Storm,
vort svage Mod
i Verdens Larm -
Drik ud,
Gud hjælpe os smaa -

Gustaf Munch-Petersen fra "NITTEN DIGTE"

Hvad gør en kunstner, stillet over for livets ekstreme udfordringer? Når grundlaget for verdens og kunstnerens eksistens er truet?

Går han i kamp, flygter han fra kampzonen, eller vender han sig indad og forsøger her at finde en indre forening mellem krigens destruktion og digterens følsomhed?

Tre stærke danske og tysksprogede digteriske stemmer har givet meget forskellige svar, som i "Vort svage Mod" er sat i musik af tre store tyske og danske komponister.

Sangene tolkes af den danske tenor Mads Elung-Jensen og den tyske pianist Axel Bauni.

Programmedarbejder ved Danmarks Radio, cand. mag. Tore Leifer introducerer og diskuterer digterne, komponisterne, værkerne og deres problematikker med deres paralleller til vores tids menneskelige og politiske udfordringer.

Den unge danske digter og maler Gustaf Munch-Petersen levede i 1930'erne et frit bohémeliv på Bornholm med sin hustru og nyfødte barn. Under indtryk af fascismens fremmarch i Europa skrev han i 1937 NITTEN DIGTE. I løbet af digtsamlingen opstår blandt natur- og fiskeribilleder i stadig højere grad en tvingende nødvendighed om at handle mod 'Skændselen'.

Munch-Petersen rejste abrupt til Spanien for at kæmpe i borgerkrigen, efterlod kun en besked på køkkenbordet til sin gravide kone om at han var rejst. Fra Spanien skrev han tilbage, at han så kampen som en naturlig videreudvikling af sit kunstneriske virke. I foråret 1938 blev han fundet skudt ned. Hans surrealistiske prosadigte har siden haft en betydelig indflydelse, ikke mindst på 80'ers digteren Michael Strunge.

Den tyske kommunistiske forfatter og teaterinstruktør Bertolt Brecht udviklede i slutningen af 1920'erne i Berlin sammen med komponisten Kurt Weill en markant politisk musikteaterform. Deres forestillinger, blandt andre tiggeroperaen Laser og pjalter og Mahagonny, blev med det samme standardværker i denne nyskabte genre.

Efter den nazistiske magtovertagelse i Tyskland i 1933, flygtede Brecht til Danmark og blev her godt hjulpet af danske venner, ikke mindst digteren Karin Michaëlis, som stillede et hus på Thurø uden for Svendborg til rådighed for ham og hans hustru Helene Weigel.

Brecht følte sig ikke godt tilpas i Danmark. I "Svendborger Gedichte" fra 1937 udtrykte han flygtningens frustration over ikke at kunne handle her fjernt fra kampzonen. Hans uudnyttede energi blev til handlingslammelse. At lære det fremmede sprog, at vande planterne eller at slå et søm i væggen var for Brecht som at acceptere et livsnederlag.

Brecht flygtede i 1939 videre til Sverige, senere til Finland og til USA. I 1948 vendte han tilbage til det nye Østberlin, hvor han, ikke altid helt tilfreds med systemet, levede og virkede til han dør i 1956.

Paul Celan voksede op som del af det tysksprogede jødiske mindretal i Bukowina i det daværende Rumænien. I 1942 blev hans

forældre deporteret til arbejdslejre, hvor begge omkom. Anden verdenskrigs terror efterlod dybe sår hos Celan, og frygten for atomkrig var siden et gennemgående tema i Celans liv.

Celan der regnes for en af efterkrigstidens væsentligste digtere, virkede efter anden verdenskrig som lektor ved École Normale Supérieure og som lyriker i Paris. Han begik formodentlig selvmord i 1970 ved at drukne sig i Seinen.

Paul Celans store symbolladede digt "Engführung" kan læses som digteren store indre konflikifulde rejse hvor han bliver nødsaget til at gå direkte ind i den største katastrofe og tvunget til finde en vej igennem den og ud ad den.

Den tyske komponist Aribert Reimann skrev i 1967 et stort værk for sang og klaver til Celans Engführung til tenoren Ernst Haefliger. I 2011 genopførte Mads Elung-Jensen og Axel Bauni værket ved en koncert i De nordiske Ambassader i Berlin. Elung-Jensen var i sin tid elev af Ernst Haefliger og Bauni af Reimann, hvis stilling som professor i nutidig kompositionsmusik-sangakkompagnement på Universitat der Kunste i Berlin han overtog i 2003.

I 2015 oversatte Mads Elung-Jensen Munch-Petersens NITTEN DIGTE til tysk og gav dem til komponisten Alexander Munro, som med det samme udtrykte ønske om at skrive musik til et udvalg af digtene i det danske originalsprog.

Mads Elung-Jensen bad herefter den danske komponisten Peter Bruun om at skrive tre sange til Brechts Svendborger Gedichte. Bestillingen af de to sangcykler blev støttet af Augustinus Fonden.

Begge sangverker er unikke selvstendige kunstverker, samtidig var de fra bestillingstidspunktet ogsa tenkt sammen med Engfuhrung i Vort svage Mod. De blev uropført i foraret 2016 af Mads Elung-Jensen og Axel Bauni i Det Danske Sangselskabs koncertrekke pa Det Kgl. Danske Musikkonservatorium i København.

Programvert Tore Leifer har med sin baggrund som cand.mag. i musikvidenskab, sin sarlige sprogbegavelse og sin store evne til at levendegøre litteratur og musik engageret sig i skabelsen og udførelsen af Vort svage Mod.

I 2018 markeres 80-aret for Gustaf Munch-Petersens død, 120-aret for Bertolt Brechts fødsel og den meget nulevende komponist Peter Bruuns 50-ars fødselsdag.

Peter Bruun vil specielt til opførelserne af Vort svage Mod i februar-marts 2018 komponere en ny sang til digteren Tom Kristensens gribende digt "Til Min Ven, digteren Gustaf Munch-Petersen, der faldt som Frivillig i Spanien" von 1938.